

Patrijarh Pavle primio poslanike koalicije "Povratak" **PATRIJARH BLAGOSLOVIO POSLANIKE**

BEOGRAD - NJegova svetost patrijarh srpski gospodin Pavle blagoslovio je juce poslanike koalicije "Povratak" pred ulazak u parlament Kosova i Metohije 10. decembra, podsetivši ih da u ovim teskim i odgovornim vremenima predstavljaju srpski narod. "Pripremite se na teskoće da bi ih lakše docekali", rekao je patrijarh Pavle, podsetivši da hriscanstvo ne propoveda pasivnost, da se treba boriti, ali da u borbi ne treba zaboraviti čast i obraz.

Zahvaljujući poglavaru SPC, profesor dr Gojko Savic, nosilac liste koalicije "Povratak", rekao je: "Upusticemo se u borbu za povratak ovog nesretnog raseljenog naroda na svoja ognjista i za slobodniji i bezbedniji život onih koji su ostali na Kosovu i Metohiji", izjavio je Savic novinarima posle prijema u patrijarskom dvoru.

On je rekao da su srpski poslanici dobili uveravanja UNMIK-a i Kfora da njihove ekipe rade na bezbednosti svakog pojedinacno, ali "da realno tu stopostotne zastite nema".

Savic je dodao da "za sada nema ponuda za koaliciju sa drugim parlamentarnim strankama, da nejasnoće postoje i medju albanskim partijama i da će vreme koje je pred nama doneti resenje".
(Tanjug)

Pismo vladike Artemija Nebojsi Covicu

NIKAKVI STRANACKI CILJEVI NE MOGU I NE SMEJU BITI ZASTUPANI U PARLAMENTU

Gracanica, Beograd - Episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljević), predsednik Srpskog nacionalnog veka Kosova i Metohije, uputio je pismo Nebojsi Covicu, predsedniku Koordinacionog centra savezne i republike vlade za Kosovo, u kome ga poziva na razgovor o "potrebi punog jedinstva Koalicije Povratak u parlamentu Kosova", koja bi u budućoj pokrajinskoj skupštini trebalo da "sprovodi državnu politiku Srbije i SRJ".

- Svi oni koji udju u parlament duzni su da vode i sprovode državnu, srpsku politiku, služeći najpre interesima Srba na Kosovu i Metohiji, koji su dosad najveći teret podneli i Kosovo zadrzali u okvirima Srbije i SRJ, njihovom daljem opstanku ovde, kao i povratku prognanih, normalizujući na svim nivoima uslove njihovog života. Zato to najpre mora biti politika naše države Srbije i SRJ. Dosta je bilo partijskog pristupa kosovskom problemu. Nikakvi stranacki ciljevi ne mogu i ne smeju biti zastupani u parlamentu. To bi vodilo u cepanje i podelu Koalicije, a sve nas u novu tragediju", opominje u pismu vladika Artemije. On smatra da bi "dok su u parlamentu Kosova, svim članovima Koalicije Povratak trebalo zamrznuti svako političko i stranacko delovanje i aktivnost", kao i da bi srpski poslanici trebalo "svi da polože zakletvu u manastiru Gracanica da će držati i postovati princip jedinstva u sprovodenju državne politike".

- Poznato Vam je sta je SNV Kosova i Metohije znacilo i radilo u protekle dve i po godine, u najtezim uslovima. Nase je pitanje: imali ono i dalje svoje mesto u razvoju političkih dogadjaja na Kosovu i Metohiji? Da li zelite da i dalje sa nama saradujete? Kako tu saradnju vidite i na kojim principima? Mi smatramo da i dalje može doprinositi resavanju vitalnih interesa Srba u Pokrajini, ali i u državi Srbiji - napomnje se u pismu vladike Artemija Nebojsi Covicu.

Kako Danas saznaće, za 8. decembar u konaku manastira Gracanica zakazana je sednica SNV Kosova i Metohije na kojoj bi trebalo da razmotre položaj srpske zajednice i aktuelna situacija u južnoj srpskoj pokrajini pred prvo zasedanje Skupštine Kosova i Metohije, najavljeno za 10. decembar.

Jelena Tasic

Da li je moguća srpsko-albanska koalicija na Kosovu i Metohiji

SVE OPCIJE SU OTVORENE

Pristina, Beograd - Na Kosovu i Metohiji su sve cesci pregovori stranaka oko formiranja koalicija u parlamentu, ali zasad konkretnih rezultata nema. Sve opcije su otvorene.

- Postoji nezvanicna ponuda Hasima Tacija iz Demokratske partije Kosova i Ramusa Haradinaja iz Alijanse za Kosovo, dok i dalje vazi nasa ponuda o koaliciji sa najjacom partijom na Kosovu i Metohiji, Demokratskim savezom Kosova Ibrahima Rugove - izjavio je tokom vikenda za beogradske medije Svetomir Stefanovic, sef Izbornog staba srpske koalicije Povratak.

U isto vreme, Rada Trajkovic, buduci poslanik Povratak u skupstini Kosova, tvrdi da "dosad nijedna albanska stranka na Kosovu nije signalizirala srpskoj koaliciji da zeli da se s njom udruzi, o cemu se za sada Povratak nece izjasnjavati". Dok se u Povratku usaglase oko toga ima li dogovora sa kosovskim Albancima ili nema, mediji na albanskem jeziku, kao i zapadni zvanicnici uglavnom se bave prognozama oko medjubanskih koalicija.

Jelena Tasic

Poslanici koalicije "Povratak" porucuju

SA JASNIM CILJEM U KOSOVSKI PARLAMENT

Bezbednost svih Srba na Kosovu, garantovana sloboda kretanja, povratak raseljenih lica i konacno resavanje problema ljudi koji su nestali na Kosovu, označeni su kao ključni ciljevi za koje ce se poslanici koalicije "Povratak" zalagati u parlamentu Kosova. Uz ovo, kao veoma vazan cilj istaknut je i prioritetni zadatak da se pokrene ekonomski razvoj Kosova u sastavu Srbije, koji ce na najbolji nacin doprineti pravom izmirenju i prosperitetu.

Ovo su na jucerasnjoj konferenciji za novinare istakli poslanici koalicije "Povratak", koji su se pripremali i dogovarali o radu u skupstini Kosova i Metohije, cije je zasedanje zakazano za 10. decembar.

Ispred savezne i republike vlade, ciljeve, osnovne smernice buduceg rada, kao i novoizabrane clanove Predsednistva Skupstine predstavio je dr Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo. Novi clanovi Predsednistva su Gjoko Savic i Oliver Ivanovic, koji su, kako je istakao Covic, demokratski izglasani. Za sefa poslanickog kluba koalicije "Povratak" izabrana je dr Rada Trajkovic, a njen zamenik bice Sokol Djordjevic.

Koordinacioni centar za Kosovo i poslanici koalicije "Povratak" uputili su gospodinu Hansu Hekerupu zahtev, za koji dr Covic kaze da je logican - da pored predsednika Skupstine budu izabrana i dva potpredsednika. Jedan bi trebalo da predstavlja Srbe, a drugi da bude biran iz redova manjinskih nacija koje takodje zive na Kosovu.

- Odgovor cekamo, a on ce biti svojevrsni pokazatelj da li je medjunarodnoj javnosti stalo do multietnickog Kosova samo u prici ili i u praksi, rekao je dr Covic.

U okviru koalicije "Povratak", inace, ne mogu da se prave podkoalicije, izricit je stav svih poslanika, a predsednik Koordinacionog centra za Kosovo istakao je da Srbci moraju da budu jedinstveni.

- Nase poslanike ceka tezak i mukotrpan posao i ovo je drzavno i nacionalno pitanje. Matematickih mogucnosti za koalicije ima mnogo, ali ozbiljnu pismenu ponudu zasad nismo dobili. Mi imamo cilj - multietnicko Kosovo, da bi se ljudi vratili svojim kucama, da bi svima bile garantovane bezbednost i sloboda kretanja. Zato cemo prihvatiiti podrsku svih dobrih ljudi u parlamentu Kosova, saopsteno je juce.

Poslanik Gjoko Savic rekao je da sam naziv koalicije "Povratak" jasno ukazuje sta je prioritet u radu poslanika ove Skupstine. Savic je predlozio da na prvo zasedanje Skupstine Kosova i Metohije medjunarodna zajednica treba da pozove predstavnike svih zvanicnih organa i jugoslovenskih institucija, jer je Kosovo sastavni deo Srbije i Jugoslavije. Predlozio je da oni sede u prvom redu prvog skupstinskog zasedanja, cime ce se najbolje pokazati da je Kosovo sastavni deo Jugoslavije.

Dr Rada Trajkovic izjavila je da se ozbiljno razmatra i organizacija bezbednosti dolaska poslanika na zasedanje u Pristini. Takodje, vrlo je bitno da srpsko stanovnistvo, ali i albansko koje zeli moze da ostvari kontakt sa poslanicima koalicije "Povratak".

- Vec dugo nije zasedao kosovski parlament. Dugo Srbci i Albanci nisu sedeli jedni pored drugih. Mi moramo da radimo zajedno na suzbijanju kriminala, trgovine drogom, oruzjem, belim robljem, rekla je takodje Trajkoviceva.

Oliver Ivanovic je, uz osnovne ciljeve, istakao i vrlo vazan ekonomski razvoj Kosova u okviru Srbije, koji moze biti jedini ispravan put pomirenja:

- Kosovo i Metohija moraju nasi svoje mesto u demokratizovanoj i regionalizovanoj Srbiji. Svet je to

shvatio, a to ce morati da shvate i albanski lideri. Nezavisno Kosovo je nerealno i nemoguce. Albanski lideri morace da traže drugi koncept, a svoje nerealne zahteve bice im tesko da objasne svom narodu, rekao je Ivanovic.

Orkestrirani napadi

Oliver Ivanovic je rekao da u Skupstini Kosmeta ocekuje orkestrirane napade albanskih poslanika, ali da ce srpski predstavnici to prevazici zbog odlucne podrske drzave. "Osim pomenutih prioriteta, zalagacemo se i za ekonomski razvoj Kosmeta, kao sastavnog dela SRJ i Srbije", rekao je Ivanovic.

KOALICIJA "POVRATAK" POLOZICE ZAKLETU U PECKOJ PATRIJARSII

Predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic izjavio je juce da ce poslanici koalicije "Povratak" 9. decembra, pre ulaska u Skupstinu Kosova, položiti zakletvu u Peckoj patrijarsiji pred poglavarem Srpske pravoslavne crkve patrijarhom Pavlom.

Potpredsednik vlade Srbije je, posle posete Patrijarsiji srpskih poslanika u pokrajinskom parlamentu, citirao patrijarha koji je poslanike te koalicije savetovao da budu mudri u ovoj teskoj situaciji, jer samo tako mogu da se izbore "za nasa istorijska i sva druga prava na Kosovu i Metohiji".

"Koalicija 'Povratak' mora biti maksimalno slozna i homogena u sprovodjenju politike koju je kreirala i usvojila Savezna i republicka vlada u smislu nasih daljih aktivnosti vezanih za povratak Srba iz SRJ i normalizaciju stanja", zaključio je Covic.

Intervju Ibrahima Rugove pristinskom dnevniku Zeri

"KOSOVO JE SUSTINSKI NEZAVISNO"

Pristina - Predsednik Demokratskog saveza Kosova (DSK) Ibrahim Rugova ocenio je da je Kosovo sustinski nezavisno i najavio nastavak politickih aktivnosti u cilju formalnog priznavanja nezavisnog Kosova.

"Kosovo je de facto nezavisno. Slobodni smo uz medjunarodno prisustvo snaga NATO. Sada, ocekujemo i formalno priznanje nezavisnosti Kosova i radimo na tome", rekao je Rugova u intervjuu koji je povodom albanskog nacionalnog praznika "Dana zastave" 28. novembra dao pristinskom dnevniku Zeri. Prema njegovim recima, resenje kosovskog problema treba definisati u skladu sa zeljama stanovnika Kosova i konsenzusom svih Albanaca u ovom delu Evrope. DSK Ibrahima Rugove najuticajnija je stranka kosovskih Albanaca.

Nakon ubedljive pobede na proslogodisnjim lokalnim izborima, ta stranka je i na opsttim izborima zabeležila ubedljivu pobedu, osvojivsi 47 od 120 mesta u buducem kosovskom parlamentu. Rugova je protekle, prve parlamentarne izbore na Kosovu ocenio kao "veoma dobre, mirne i dostojanstvene, cime je narod Kosova dao jos jedan ispit - da zna da se organizuje i prihvati demokratski nacin zivota".

"Svet nam je pruzio sansu i mi sada treba da je iskoristimo", naglasio je Rugova. Najavljujuci da ce danas u Pristini biti otkriven spomenik albanskom nacionalnom junaku DjerDju Kastriotu Skenderbegu, Rugova je istakao da je "28. novembar znacajan istorijski dan za albanski narod, a sada mozemo reci i nacionalni praznik Kosova". "To ce biti istorijski dan za narod Kosova, jer ce se legendarni junak naci i na slobodnom Kosovu", rekao je Rugova. (Beta)

Dan Everts o buducem statusu Kosmeta

I NEZAVISNOST NIJE ISKLJUCENA

PRISTINA (SRNA) - Odlazeci sef Misije Oebsa na Kosovu Dan Everts izjavio je da nezavisnost Kosova u buducnosti predstavlja jedno od otvorenih mogucnosti i da uopste nije zabranjeno pitanje.

Everts je povodom albanskih zahteva za nezavisnost Kosova u intervjuu Radiju 21 ukazao na potrebu medjunarodnih razgovora i konsultacija o ovom problemu.

"Te konsultacije ne mogu poceti sutra. Treba da vidimo kako ce se razvijati upravljanje i medjuetnicki odnosi", rekao je Everts, koji je uveren da ce do konsultacija "svakako doci". "Konacan status Kosova je potpuno otvoreno pitanje", ocenio je Everts.

Savet bezbednosti zaključio o Kosmetu

OBEZBEDITI VISE SLOBODE ZA SRBE

NJUJORK (Srna) - Savet bezbednosti UN zaključio je u utorak da Unmik i Kfor moraju vise da ucine za slobodu i bezbednost Srba i ostalog nealbanskog stanovnistva na Kosmetu, kao i za povratak izbeglica i pronalazenje nestalih lica.

Pomocnik generalnog sekretara UN Hedi Anabi, u izvestaju koji je podneo Savetu bezbednosti, potvrđio je da su izbori na Kosovu u svakom pogledu uspeli, da je odziv biraca, narocito Srba bio iznad ocekivanja i da nijedna stranka nije dobila vecinu, koja je potrebna za formiranje nekoalacione

vlade.

Anabi je pohvalio Unmik i vlasti u Beogradu za doprinos uspehu izbora, ali je naglasio da buducnost Pokrajine najvise zavisi od ljudi, kojima je narod 17 novembra da poverenje.

Lavrov najostriji

U diskusiji su ucestvovali svi clanovi Saveta, ali je najostrije govorio ambasador Rusije Sergej Lavrov, koji je upozorio na tezak položaj nealbanaca na Kosovu kao i na neskrivene namere Albanaca da izbore iskoriste kao korak ka otcepljenju od Jugoslavije. Stalni predstavnik Rusije u UN je insistirao da se suverenitet i teritorijalni integritet SRJ moraju postovati i da se protiv svih koji krse Rezoluciju 1244 moraju preduzeti ostre mjere.

Koje ce stranke u skupstini Kosmeta u koaliciju?

RUGOVA IZMEDJU SIPTARA I SRBA

BEOGRAD - Do konstituisanja novog kosmetskog parlamenta ostalo je jos 10 dana, a za sad nije postignut dogovor politickih subjekata o stvaranju vladajuće koalicije.

Gotovo sve opcije oko udruzivanja i dalje su otvorene, jer podsetimo, nijedna partija nije osvojila vecinu glasova na parlamentarnim izborima 17. novembra.

Kosmetska stampa na siptarskom jeziku ocenjuje da je odluka o formiranju koalicije u rukama lidera DSK-a Ibrahima Rugove. Alijansa za buducnost Kosova Ramusa Haradinaja, treca po broju osvojenih glasova medju strankama kosmetskih Siptara, preksinoc je ponovo pozvala dve vodeće političke stranke - DSK i DPK da sto pre sacine platformu za stvaranje zajednicke vlade. Međutim, za koaliciju s Rugovinim DSK-om zainteresovana je i srpska koalicija "Povratak". Srpski predstavnici nedavno su zatrazili od medjunarodne zajednice da izvrsi pritisak na Rugovu kako bi se napravila srpsko-siptarska koalicija.

Najuticajniji siptarski lider, izvesno je, ovih dana ce biti na velikim mukama. Pritisnut izmedju zelja i ocekivanja domace javnosti i gotovo svih politickih faktora Siptara i mogucnosti da bude proglašen kolaboracionistom, i s druge strane, verovatne "preporuke" nezaobilazne medjunarodne zajednice da formira koaliciju sa Srbima, i tako bar na kratko, zaboravi san o nezavisnosti, Rugova se moze naci u ozbilnjom procepu.

Tvrđenje pazara

Predstojeći dani do konstitutivne sednice sigurno ce obilovati intenzivnim medjustranackim pregovorima i pokusajima da se "utvrdi pazar".

Bez nosenja oruzja u kosovskoj skupstini

POSEBNO OBEZBEDJENJE ZA SRPSKE POSLANIKE

PRISTINA (Beta) - Policija Unmika formirace posebnu jedinicu za obezbedjenje buduceg kosovskog parlamenta, a u samoj zgradi nece biti dozvoljeno nosenje oruzja, saopstila je Unmik policija.

Za obezbeđivanje skupštine Kosova bice formirana posebna jedinica Kosovske policije, cijih ce oko 100 pripadnika biti odgovorno za bezbednost 120 poslanika parlamenta, cije se prvo zasedanje očekuje 10. decembra. U zgradi skupštine nosenje oruzja nece biti dozvoljeno ni policajcima, ali ni telohraniteljima poslanika, a rad posebne jedinice za obezbeđivanje parlamenta nadgledace policija Unmika.

Unmik je najavio i da ce pred ulaze u zgradu biti postavljena oklopna vozila, dok ce oko tog objekta strazariti naoružani policajci. Srpski poslanici bice dodatno obezbedjeni prilikom dolaska na sednice parlamenta."Povratak" trazi podršku medjunarodne zajednice

Hocemo u koaliciju s Rugovinim DSK-om

TEST ZA ALBANCE KOJI SE ZALAZU ZA DEMOKRATSKO KOSOVO

BEOGRAD - Prilika je da medjunarodna zajednica izvrsi pritisak na Albance, pre svega na najumereniju partiju Demokratski savez Kosova Ibrahima Rugove, da naprave koaliciju sa srpskim "Povratkom". To je istovremeno i test za Albance koji se makar deklarativno zalazu za demokratsko Kosovo i Metohiju, ali za to nisu spremni - izjavio je Svetomir Stefanovic, sef izbornog staba Koalicije "Povratak".

Saopstavajuci konacne rezultate izbora za Skupstinu Kosmeta, Stefanovic je na konferenciji za novinare, rekao da ce "Povratak" sa 22 poslanika po snazi biti treca politicka partija, a imace i dva mesta u Predsednistvu Skupstine. "Najvise mandata pripalo je Demokratskom savezu Kosova - 47, Demokratska partija Kosova Hasima Tacija osvojila je 26, a Alijansa za buducnost Kosova Ramusa Haradinaja 8 mandata.

U Parlament su uslej još cetiri albanske partie, koje su osvojile po jedan mandat - Nacionalni pokret Kosova, Stranka pravde, Demohriscanska partieja Kosova i Narodni pokret za oslobođenje Kosova.

Bosnjacka koalicija "Vatan" osvojila je cetiri, a Turska demokratska stranka tri mandata. Po dva poslanika imace Askalijksa albanska demokratska stranka i Nova demokratska inicijativa, a po jednog Romska nacionalna stranka i Stranka demokratske akcije Kosova", rekao je Stefanovic.

Komentarisuci kosmetske izbore, sef izbornog staba je rekao da su mnogi glasacki listici "Povratak" zavrsavali u kutijama drugih stranaka, pre svih Tacijeve DPK. Stefanovic je rekao da je srpska koalicija osvojila vise od 600 glasova u Kacaniku, gde nema Srba, a glas za "Povratak" dalo je i vise od 15% upisanih biraca u Gori.

Srbima mesto ministra zdravlja?

Izborni stab Koalicije je demantovao navode da je Hakerup izabradi srpske poslanike, vec su to uradile stranke koje sacinjavaju Koaliciju. Saopsteno je da ce kandidati koji zauzimaju prvi 22 mesta, biti poslanici u parlamentu. "Ova lista je konacna, a imena clanova Predsednistva Skupstine i sefa poslanickog kluba znace se do 5. decembra", rekao je Stefanovic, najavljujuci da ce to biti ljudi koji imaju najvise znanja i iskustva. Upitan koju ce ministarsku funkciju traziti predstavnici Koalicije "Povratak", Stefanovic je rekao da bi "licno voleo da to bude ministar zdravlja".

Izjava clana koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju

TRAJKOVIC: BEZ PREDLOGA ALBANSKIH STRANAKA

Jagodina, 1. decembra (Beta) Clan Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Rada Trajkovic izjavila je danas da do sada nijedna albanska stranka na Kosovu nije signalizirala koaliciji "Povratak" da zeli da se s njom udruzi, o cemu se za sada ta srpska koalicija nece izjasnjavati.

"Nijedna albanska politicka partija nije do sada dala signal srpskoj koaliciji 'Povratak' da zeli da deli vlast i odgovornost sa srpskom zajednicom za buducnost Kosmeta. Srpska koalicija se za sada nece izjasnjavati o mogucem zajednistvu sa nekom od albanskih partija", rekla je Trajkoviceva za jagodinsku TV "Palma plus".

Ona je ocenila da bi koalicija "Povratak" trebalo da radi "na kontaktima te vrste" sa poslanicima drugih manjinskih zajednica na Kosovu koji ce ukupno imati 13 predstavnika u Skupstini Kosova. Trajkoviceva, koja je kandidat koalicije "Povratak" za poslanika u buducem kosovskom parlamentu, rekla je da se, medjutim, u albanskoj javnosti na srpsku zajednicu, na indirektn nacin, vrsi pritisak protiv udruzivanja sa albanskim strankama.

"Nazalost, neki albanski intelektualci, kao sto je glavni urednik pristinskog lista 'Koha ditore' Baton Hadziju, na sofisticiran nacin prete srpskoj zajednici da, ukoliko napravi koaliciju sa Ibrahimom Rugovom i Demokratskim savezom Kosova, moze doci u neprijatnu situaciju koja ce rezultirati i zaustavljanjem procesa povratka Srba na Kosovo", rekla je Rada Trajkovic.

Ona je ocenila da je "to preteca poruka upucena slobodnom izjasnjavanju (srpske zajednice) o eventualnoj koaliciji" i da je time Hadziju "nesvesno identifikovao lude koji su odgovorni ili su u funkciji etnickog ciscenja i terora nad srpskim narodom" na Kosovu.

Upitana o bezbednosti srpskih poslanika u kosovskom parlamentu, ona je rekla da je to "veliki izazov" za medjunarodnu upravu na Kosovu koja je, kako je ocenila, "pozivom Srbima da izadju na izbore, izrazila spremnost da taj posao obavi na adekvatan nacin".

"S obzirom na to da je Pristina albanski grad, jer u njemu zivi samo 180 Srba u pravom kucnom pritvoru, sednice parlamenta koje bi trajale nocu bile bi veliki izazov za medjunarodnu zajednicu. Pitanje je, takodje, gde ce se srpski poslanici pripremiti za sednice parlamenta", rekla je Trajkoviceva.

Ona je navela kao jednu od perspektiva za Srbe na Kosovu da Gracanica postane administrativni centar za srpsku zajednicu, a da se po srpskim enklavama na Kosovu obezbede uslovi za rad koalicije "Povratak" kako bi bio ostvaren kontakt stanovnistva sa poslanicima.

O radu buduceg kosovskog parlamenta, Trajkoviceva je rekla da ce se koristiti srpski i albanski jezik, da ce biti angazovani prevodioци, a da ce materijal biti stampan na oba jezika.

Ona je dodala da su srpski predstavnici insistirali da materijali srpskih poslanika budu stampani cirilicom.

Zbog bolje bezbednosti

PREMESTENE KANCELARIJE SRJ U PRISTINI

Pristina, 2. decembra (Beta) Zvanicnici UNMIK-a premestili su danas kancelarije SR Jugoslavije u Pristini iz nekadasnje Zgrade politickih partija na novu lokaciju u industrijskom delu grada, pored glavnog puta za Kosovo Polje, saopstio je UNMIK.

Kako navodi UNMIK, kancelarije koje su sluzile pre svega za izdavanje pasosa SRJ, premestene su zbog povecanja bezbednosti zaposlenih, kao i zbog reorganizacije zgrada lokalnih vlasti u Pristini i formiranja nove privremene samouprave.

Misija UN je trazila bezbednije mesto za kancelarije MUP-a SRJ u Pristini, pre svega nakon ubistva sefa tog odeljenja Aleksandra Petrovica.

On je nastradao u bombaskom napadu ispred Jugoslovenskog centra za mir i toleranciju u martu, a vise radnika tog odeljenja je povredjeno. Nova lokacija je izabrana zbog vece bezbednosti i boljeg pristupa srpskim zajednicama u regionu Pristine.

Sef civilne misije UN-a Hans Hekerup obavestio je predsednika Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsu Covica o nameri premestanja kancelarije i da su zvanicnici UNMIK-a i SRJ nekoliko nedelja razmatrali predlozeni potez. Nove kancelarije SRJ ce poceti sa radom kada vlasti u Beogradu pripreme njihovo otvaranje, saopstio je UNMIK.

Kosmet pre i posle izbora

I SVERCERI U ANTIKAMPANJI

"Srpskim selima u enklavama se salje pomoc od drzave Srbije i Crvenog krsta, ali ona završava negde u Kosovskoj Mitrovici i Zubinom Potoku. Na albanskim stavaristima ima nogo crepa, blokova, cementa iz Beceja, Kikinde... I to su razlozi zbog kojih su neki pozivali na bojkot jer im takvo stanje odgovara", tvrdi Dragan Rafailovic, republicki poslanik DHSS-a, koji je obisao Kosmet uoci izbora

Minuli su i izbori na Kosovu. Odziv Srba je bio polovican. Najmanji u Kosovskoj Mitrovici, svega devet odsto, dok je u enklavama procenat izaslih bio znatno veci. Razlog - u severnom delu Mitrovice, koja je i najnastanjenija srpskim zivljem, bila je jaka antikampanja, da se izbori bojkotuju.

Dan glasanja u ovom gradu protekao je u guzvama na pijaci, ulicama, kafici su bili puni, a biracka mesta prazna. U gradu je bilo primetno i prisustvo Kfora. Samo dan ranije cule su se i eksplozije u naselju Bosnjacka mahala. Srecom, dan kada se glasalo protekao je bez incidenata.

Setajuci gradom moglo se primetiti da su izbori podelili srpsko stanovnistvo. Ipak, oni koji su pozivali na bojkot bili su glasniji.

U gradu, na vise mesta, bili su istaknuti i plakati koji su pozivali gradjane da ne idu na biralista.

Za razliku od Kosovske Mitrovice, tamo gde su lideri "Povratka" obilazili srpska mesta kao u Kosovskom pomoravlju zabelezen je i najveci izlazak na izbole. Tako je, na primer, u Vitini glasalo 78,4 odsto Srba. Na izbole 17. novembra, prema podacima izbornog staba koalicije "Povratak", izaslo je u proseku 56 odsto Srba (na Kosmetu 46). Izboreno je, mada dok ovo pisemo zvanicni podaci jos nisu obnarodovani, 22 mesta u parlamentu i dva mesta u buducem Predsednistvu Kosova od ukupno sedam. Da je odziv bio veci, moglo se racunati na jos desetak mesta u skupstini i jos jedno mesto u Predsednistvu. Zbog antikampanje na sednici DOS-a dva dana posle izbora odluceno je da se Saveznoj vradi predlozi da raspusti Savezni komitet za Kosovo i Metohiju koji vodi Momcilo Trajkovic i da njegove ingerencije prenese na Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju koji bi nastavio saradnju sa Unmikom i Kforom.

Pet dana pre izbora na Kosovu je boravio i Dragan Rafailovic, narodni poslanik u srpskom parlamentu iz redova Demohriscanske stranke Srbije. On je obisao nekoliko enklava u juznoj pokrajini u sklopu kampanje koalicije "Povratak" sa funkcionerima i poslanicima DOS-a.

Sreli smo ga nakon kosmetskih izbora u Narodnoj skupstini Srbije i upitali kakve je utiske poneo iz razgovora sa Srbima koji mesecima, tacnije reci godinama, zive u okruzenju?

- Prvo razmisljanje pred put je bilo gde idemo, kako je tamo, i sta nas ceka - kaze Dragan Rafailovic. - Posle svega mogu da kazem da je u sve to sto se tamo desava tesko poverovati. Da mi je neko pricao da tako nesto postoji, ne u Evropi vec u svetu, ne bih mogao da poverujem. A postoji, i to kod nas, samo nekoliko stotina kilometara odavde, od Beograda. U mom mestu da nema prodavnice pola bi se iselilo, a tamo zive u selima u siptarskom okruzenju ne samo bez prodavnice vec i bez ambulante, skole. Nema nicega, samo kuce i ljudi.

Uz obezbedjenje Kfora konvoj je prolazio kroz drenicki kraj koji je poznat po ekstremistima. Tamo je bilo srce siptarske pobune koje je kasnije dovelo do sirih ratnih dejstava u celoj pokrajini. Prvo mesto koje su predstavnici DOS-a posetili bila je Rudnicka Banja, a poslednje selo Osojane, tridesetak kilometara dalje.

- Razmisljao sam sta reci tim ljudima i sta ce oni reci meni. Znao sam da ima i onih koji su protiv izbora, da ce se suprotstaviti nasim pozivima da izadju i glasaju. Ali, iznenadio sam se koliko je nas susret bio prijateljski, koliko su bili korektni u razgovorima sa nama. U Radnickoj Banji zivi 180 Srbaca. Cak i oni koji su se protivili izborima bili su vrlo korektni. Posle razgovora su nam rekli da ce uraditi sve sto treba, bukvalno govoreci: "Deco, mi cemo sve prihvati samo da nam bude bolje".

To su sela u siptarskoj teritoriji, enklave ostavljene na milost i nemilost. Ne dobijaju nikakvu pomoc ni od drzave ni od Crvenog krsta.

- Pomoc se salje, ali završava negde u Kosovskoj Mitrovici i u Zubinom Potoku - nastavlja Rafailovic. - Primetio sam, putujuci po Kosovu, jos nesto. Na siptarskoj teritoriji video sam stavarista pored puta sa gradjevinskim materijalom iz Beceja, Kikinde... Crep, blokovi, cement. Nisam protiv trgovine, ali

znam da to nije tamo stiglo legalnim kanalima. Rec je o svercu i to je sigurno jedan od razloga zasto nekima ne odgovara da se situacija na Kosmetu smiri, zasto pozivaju na bojkot. Znam da neki reaguju emotivno, da je rat tek minuo, neki su izgubili svoje najdraze i to je jedan od razloga sto nije bio veci odziv na biralistima, ali sam siguran da su jedan od vaznih razloga, takodje, i pare koje se zgrcu na svercu.

Rafailovic iznosi jos nekoliko utisaka. Video je dosta mladih, dece od cetiri-pet godina i one starije od deset, dvanaest godina. U srpskim selima na Kosmetu ima mnogo vise mlađe nego sto je to slučaj po selima u Srbiji. Citava jugoistocna Srbija je pusta, po selima nema mlađih od 65 godina i to je, kako kaze Rafailovic, sledeća bolna nacionalna tema.

- Razmisljao sam i o tome da u nekim enklavama ima svega osamdesetak stanovnika, mahom zene, deca i stari u albanskom okruženju. Kako su opstali, izdrzali hajku, pretnje. Dakle, ako je i u takvim mestima moguce opstati, zar nije, pored svega, moglo vise Srba da ostane na Kosmetu. Znam da su se mnogi bojali, da je bilo tesko ali cini mi se da je masovnim odlascima posle bombardovanja bilo malo i organizacije sa srpske strane. Posle ove jednodnevne posete preuzeo sam na sebe da im pomognem, da se dogovorimo sa Vladom i nadležnim ustanovama, da obezbedimo da pomoc pocne da im stize.

Videlicemo i da postavimo repetitor da mogu da prate radio i televizijski program. Oni zive u takvim uslovima da ne mogu najosnovnije namirnice da kupe u prodavnici. Jedini vid snabdevanja su im organizovani odlasci u pratnji Kfora u veca okolna mesta. Jedna zena se porodila bas u vreme nase posete bez lekova, lekara, babice, bez ikakve pomoci. Video sam u selu crkvu staru sedamsto godina, ali su svestenici otisli. Jedan od najjacih utisaka koji mi se nametnuo je da, iako nemaju gotovo nista, imaju nadu.

Zato moramo sve uciniti da im bude bolje. Izbori su bili jedan od tih nacina, jer da se moglo ratovima ne bi bili u ovakvoj situaciji u kakvoj smo sada.

Dragoljub STEVANOVIC

LAKNULO NAM JE

Sa 17. novembrom zavrsena je krvava faza, kosmar koji je trajao godinama i sada nastupa period kada cemo ponovo morati da gradimo poverenje jedni prema drugima
Pravi pobednik nedavnih parlamentarnih izbora na Kosovu nisu ni Ibrahim Rugova ni njegov Demokratski savez (DSK), iako su dobili skoro 48 odsto glasova i osvojili pedesetak mesta u buducem kosovskom parlamentu. Pobeda "umerenog nacionaliste Rugove ima gorak ukus". Pravi pobednici kosovskih parlamentarnih izbora, su, paradoksalno, Srbi i Beograd koji su, podrzani od medjunarodne zajednice, izveli veliki povratak na Kosovo.

Ovako je prošle sedmice francuski nedeljničnik "Nuvel opservater" kratko prokomentarisao ishod glasanja na Kosovu 17. novembra. Rada Trajković, potpredsednik Demohriscanske stranke Srbije, jedini srpski član u Privremenom administrativnom veku Kosova i sada poslanik koalicije Povratak u buducem kosovskom parlamentu je ovim dobila i licnu satisfakciju za mukotrplno dokazivanje da Srbi dobijaju i kada saradjuju, a ne kada svima teraju "siljak u nos". Osporavana i optuzivana za nacionalnu izdaju, cesto i ponizavana od svojih sunarodnika sto sedi za istim stolom s Tacijem, Rugovom i Hajradinajem sada razmislja o tome kako u buducem parlamentu Kosova, pod direktnim patronatom medjunarodne zajednice, ostvariti sigurnost Srbima koji su tamo ostali i povratak vise od 200 hiljada onih koji su se posle juna 1999. godine otuda prisilno iselili.

Kakva je atmosfera na Kosovu i Metohiji posle 17. novembra? Da li su medjunacionalne tenzije u porastu?

- Naprotiv. Medju svim ljudima na Kosovu i Metohiji, bar je moj utisak takav, tenzije su posle novembarskih izbora osetno opale. Kao da je svima na neki nacin lagnulo. To se oseca na svakom koraku. Svi oni kojima je dosta rata, ubistava, paljevina, pljacke, a takvih je sigurno ogromna vecina medju stanovnicima Kosova i Metohije na neki nacin osecaju da je sa 17. novembrom zavrsena krvava faza, kosmar, koji je trajao godinama i da sada nastupa nov period u kome cemo morati ponovo da gradimo poverenje jedni prema drugima, da razgovaramo kako da bolje živimo. Ne gajim iluzije da ce sve ono ruzno sto nam se proteklih godina desavalo nestati preko noci, da ce se zaboraviti ko je kome i kakva zverstva učinio. Ne gajim iluzije da ce svi sada odjednom prihvati novu situaciju i zeleti mir. Na to ukazuju i novi teroristički akti albanskih ekstremista posle 17. novembra u pojedinim mestima na Kosovu i Metohiji. Ni medju Srbima nisu svi odusevljeni ovakvom razvojem dogadjaja. Nekima vise odgovara atmosfera mrznje, podela i sukoba. Jos je mnogo onih koji su se uživeli u stanje haosa i bezumlja.

A sta ukoliko Albanci, kako je to u svojoj prvoj postizbornoj izjavi rekao Ibrahim Rugova, proglaše nezavisnost? Tacno je da nijedna albanska partija nema dovoljnu vecinu da sama formira vladu, ali su po pitanju nezavisnosti sve albanske parlamentarne stranke potpuno jedinstvene.

- Ibrahim Rugova je to rekao zbog trenutnih politickih potreba njegove partije koja, kao sto se videlo, nije uspela da osvoji apsolutnu vecinu, rec je o manevarskom cinu, dok se ne vidi sta ce se i kako dalje. No, bez obzira na njegove izjave i izjave drugih albanskih lidera koji i dalje ne odustaju od ideje nezavisnog Kosova i Metohije, sigurna sam da je to, bar u ovom trenutku apsolutno nemoguce.

Najveći dokaz za to su ponovljeni stavovi svih relevantnih faktora medjunarodne zajednice da nece dozvoliti nikakvu raspravu niti izjasnjavanje o nezavisnosti, makar u naredne tri godine.

Da li Albanci ili bar jedan deo njih ponovo moze da se odluci za nasilno ostvarenje nezavisnosti, za ponovni govor oruzja?

- Ta opcija nije u potpunosti iskljucena, mada sam ubedjena da je i vecini albanskog zivlja na Kosovu i Metohiji dosta ratovanja. To mogu biti manje, militantne grupe, koje imaju i svoje posebne interese za tako nesto. To ce pre svega biti najveca briga medjunarodne zajednice koja ce i dalje drzati sve kljucne poluge vlasti u pokrajini. Nja njima je da takvo ponasanje energicno suzbiju, a na nama je da im u tome svesrdno pomognemo. Eventualne nove oruzane akcije na Kosovu i Metohiji bile bi shvacene kao terorizam. I da ponovim, tu je nasa drzava koja sada ima znatno vece mogucnosti da nam pomogne.

Kako ce, po vasem misljenju, izgledati rad parlamenta buduci da Srbi i Albanci vec godinama nisu sedeli zajedno u skupstinskim klupama?

- Bice to sve, samo ne protokolarne sednice. Protivurecnosti su toliko velike i duboke da ce se na sednicama voditi zaista pravi rat, ali recima, za svaku tacku, za svaki zarez po svakom pitanju koje bude na dnevnom redu. Bice to zaista ogorcena borba, ali ponavljam parlamentarna, skupstinska borba. Mi iz koalicije Povratak, sigurna sam, cinicemo to mudro i dostojanstveno, na civilizacijski, evropski nacin. Jasno je da Albanci imaju vecinu u parlamentu i nece im biti tesko da nas preglasaju. No tu je civilni administrator Ujedinjenih nacija koji ima prava i ovlaescenja da spreci donosenje svake odluke koja nije zasnovana na postovanju prava svih etnickih grupa na Kosovu i Metohiji i koja nije u skladu sa osnovnim nacelima zastite ljudskih prava i sigurnosti gradjana. Nas nastup u buducem kosmetskom parlamentu bice i prilika da javno, za skupstinskom govornicom progovorimo o problemima koji pogadjaju srpski narod na Kosovu i Metohiji, da javno predlazemo resenja za pojedine probleme, sto do sada nismo bili u prilici da cinimo. U odnosu na uslove i okolnosti u kojima je srpski narod ziveo na Kosovu i Metohiji poslednje dve godine zaista nam se pruza daleko veca mogucnost da neke od tih problema resimo.

Vi ste jedan od retkih srpskih lidera sa Kosova i Metohije koji je u prethodne dve godine imao prilike da se susretne sa albanskim liderima, Hasimom Tacijem, Ramusom Hajradinajem, Ibrahimom Rugovom. Kako ste se u tim u prilikama osecali?

- Svakako, samo ne narocito prijatno. Zamislite kada na nekoj konferenciji sedite izmedju Hasima Tacija i Ramusa Hajradinaja. To je verovatno bilo i namerno smisljeno od strane predstavnika medjunarodne zajednice, ali sve sam to izdrzala znajuci da je srpski interes da budem prisutna na tim skupovima. Bilo mi je izuzetno tesko na sednicama Privremenog administrativnog veca, narocito u prvim danima posle rata. Pored toga sto sam bila jedini srpski predstavnik, bila sam i jedino zensko na tim sastancima. Najvaznije je znati sta covek hoce i kojim sredstvima to moze da postigne. Predstavnici medjunarodne zajednice su pokusavali i kroz neformalne kontakte, zajednicke ruckove i vecere, da nas cak sprijatelje. Medjutim, po mom misljenju, mi nemamo razloga da se nesto posebno prijateljimo, nego da vidimo kako mozemo mirno, civilizovano da zivimo jedni pored drugih. Da budem iskrena, od tih kontakata, mnogo mi je teze padalo nerazumevanje jednog dela nasih Srba koji su me osudjivali i optuzivali da surujem cak i sa Hasimom Tacijem.

Na cemu ce koalicija Povratak insistirati u radu kosmetskog parlamenta?

- Za nas je najvaznije da u parlamentu donešemo propise koji ce garantovati bazbednost i sigurnost svih gradjana Kosova i Metohije. Propise koji ce omoguciti nesmetano kretanje na citavoj teritoriji, propise koji ce garantovati licnu i imovinsku sigurnost. Ono sto je nama najbitnije, a sto se nadam da ce podrzati i medjunarodna zajednica, jeste stvaranje svih pa i pravnih uslova za povratak raseljenih Srba na Kosovo i Metohiju. Naravno, ne pada nam na pamet da zaboravimo i da stalno insistiramo da se otkrije sta je sa vise od 1200 otetih i nestalih Srba od rata naovamo. Posebno se moramo izboriti za to da se vrati sve ono sto je oteto i da se donesu propisi koji ce onemoguciti Albance da pod pritiskom i iznudom kupuju srpska imanja i kuce ne bi li podstakli iseljavanja Srba. Mora se doneti i propis o zastiti Srba u enklavama gde sada zive. Kada je o ekonomiji rec, takodje moramo stvoriti pravnu regulativu koja ce omoguciti svima da na legalan nacin sticu i od legalnog rada zive. Buduca vlada Kosova i Metohije mora biti sposobljena da te propise striktno primenjuje.

U javnosti su se vec pojavile spekulacije o buducim koalicijama u kosmetskom parlamentu. Rugovin Demokratski savez ne moze sam da formira vladu. Nosilac liste koalicije Povratak dr Gojko Savic je na neki nacin ponudio Rugovi zajednicki nastup u parlamentu i formiranje vlade. Koliko je to realno?

- Mislim da tu u ovom trenutku nije uopste politicki mudro licitirati oko nekih navodnih koalicija. Prvo,

mi jos nismo definitivno odlucili ko ce sve biti nasi poslanici u buducem parlamentu. Nismo se oformili kao parlamentarna grupa. Jednostavno, nismo se cestito jos svi ni okupili, jer se zna kako je tekla predizborna kampanja. Nije mudro ni zbog toga sto tek treba videti kakav je tu nas interes ako udjemo u koaliciju sa nekom albanskom partijom. Treba proceniti kakav ce to odjek imati medju kosmetskim Srbima, jer ponavljam, rane su suvise sveze da bi se tek tako olako prihvatile koalicija sa onima koji hoce da otmu deo nase zemlje. Treba sacekati i videti sta su njihovi dalji planovi i ciljevi. Ne bi bilo mudro da im nekom koalicijom pomognemo u ostvarenju separatistickih ciljeva. Drugo, ukoliko i postoji neka mogucnost za koaliciju, ne treba javnim istrzavanjem dovoditi u neugodnu poziciju buduceg kopcionog partnera pred javnoscu i time mu otezavati eventualne dobre namere. Po mom misljenju, srpska grupacija u buducem kosmetskom parlamentu treba da se zalaze za ostvarenje svojih ciljeva i naravno uvek treba podrzati svaki predlog neke druge grupacije koji ide ka ostvarenju tih ciljeva. Znaci, pre sam za dnevnu ili parcijalnu koaliciju nego za neko prejudicirano vezivanje i pogadjanje unapred. Mislim da mnogo vecu paznju treba da posvetimo poslanicima, iako malobrojnim, drugih, nealbanskih entiteta, jer su njihovi problemi istovetni sa nasim, a onda da zajednicki nastupamo u odnosu na Albance.

Ljubisa Popovic

Aleksandar Mladenovic na slobodi posle godinu dana

IZ PRISTINSKOG ZATVORA PUSTEN PRVI SRBIN

BEOGRAD - Kosmetski Srbin Aleksandar Mladenovic iz Lipljana oslobođen je 23. novembra iz zatvora u Pristini, gde je nevin lezao vise od godinu dana.

Rukovodilac Odeljenja za pravosudje i ljudska prava u Koordinacionom centru za Kosmet advokat Vladimir Bozovic, rekao je na jucerasnjoj konferenciji za novinare u Palati federacije da je ovo prvo oslobadjanje jednog Srbina iz pristinskog zatvora i da je nad Mladenovicem pocinjen veliki zločin, jer je bez ikakve krivice boravio u zatvoru od 17. novembra prošle godine.

Svedoceci o strahotama pristinskog zatvora, Mladenovic, inace optuzen za ratne zlocine, razbojnictvo, tesku kradju i izazivanje opste opasnosti, rekao je da je uhapsen samo zato sto je jedan Albanac iz dvadesetoclane grupe uperio prst u njega. "Uhapsen sam na periferiji Lipljana, u rutinskoj saobradnjajnoj kontroli.

Ubrzo su Albanci poceli da me vredjaju, optuzivali me i pretili. Bez ikakvog razloga sam sproveden u policijsku stanicu u Lipljanu, a zatim sam proveo nedelju dana u samici u pristinskom zatvoru. Agonija je nastavljena narednih godinu dana u zatvoru gde sam cesto bio u nemilosti Albanaca", rekao je vidno uznemireni Mladenovic.

Advokat Bozovic je rekao da je Mladenovic u zatvoru nosio narandzastu uniformu, kakvu u SAD nose osudjenici na smrt, a da su zatvorenici proveravani svakih 15 minuta!

Mladenovic je, podsetimo, treći Srbin koji je za poslednjih mesec i po dana oslobođen iz kosmetskih zatvora. Sredinom pretproslog meseca iz kosovskomitrovickog zatvora oslobojeni su Bogoljub Misic i Stojan Jovanovic, koji su takodje nevini u kazamatu proveli cak 22 meseca.

Bozovic je izjavio da Haski tribunal vodi istragu protiv albanskih lidera Hasima Tacija, Agima Cekua, Ramusa Hajradinaja i drugih predstavnika i komandanata "OVK".

"Na objavljanje ovog podatka nateralo nas je ponasanje haskog Tuzilastva koje je pocelo da licitira sa istragama protiv nacelnika GS VJ general-pukovnika Nebojse Pavkovica i nacelnika RJB Srbije Sretena Lukica i ostalih oficira vojske i policije.

On je istovremeno kritikovao odnos državnih organa prema Haskom tribunalu, isticuci da vlasti SRJ moraju da vode politiku akcije, a ne reakcije prema tom sudu. On se zalazio za aktivniju ulogu države, preciznije objasnjenje o uzrocima sukoba na Kosmetu i stavljanje akcenta na to da je ponasanje vojske i policije bilo u skladu sa zakonom.

Bozovic je naglasio da se ne moze reci, kao sto tvrdi Hasko tuzilastvo i Human rights njatch, da su MUP-a i VJ planirali genocid nad jednim narodom.

Svedok iz sahta

Mladenovic je uhapsen godinu i po dana posle dolaska snaga medjunarodne zajednice i tek tada je napisana optuznica. Posebno je zanimljivo da je Vece imalo jednog svedoka iz sahta, koji je navodno sa udaljenosti vise od 100 metara prepoznao Mladenovica", rekao je Bozovic.

Kaucija 100.000 DM

Bozovic je rekao da je 29. novembra na glavnom pretresu u Pristini medjunarodno sudsco vece zatrazilo kauciju od 100.000 maraka za dr Dragana Nikolicu iz Kosovske Vitine, koji je u pritvoru vec 27 meseci. "Predsedavajuci veca je u pauzi priznao da nema dokaza protiv Nikolica, ali je kasnije promenio misljenje i produzio pritvor za jos dva meseca. Ovo je je jos jedna sramna odluka medjunarodnih sudija koji rade pod albanskom sapom", istakao je Bozovic, dodajuci da je pravda izvrgnuta ruglu.

UHAPSEN U SAOBRACAJNOJ KONTROLI, ROBIJAO GODINU DANA

Aleksandar Mladenovic iz Lipljana, koji je nevino optuzen proveo u zatvoru na Kosovu i Metohiji vise od godinu dana, upozorio je juce u Beogradu da u kosovskim zatvorima ima jos na desetine lazno optuzenih Srba, koji ne znaju da li ce i kada, pravda stici i do njih.

Mladenovic je srecom oslobođen odlukom medjunarodnog sudskega veća za Kosovo i Metohiju. "Uhapcen sam u jednoj običnoj saobracajnoj kontroli zato što je jedan od prisutnih Albanaca uperio prstom u mene", rekao je Mladenovic, koji je u zatvoru nosio narandžastu uniformu, kakvu u SAD nose osudjenici na smrt. (Tanjug)

Vladan Batic za "Glas" o istrazi protiv celnika "OVK"

HAJRADINAJ, TACI I CEKU SIGURNO PRED SUDOM U HAGU!

BEOGRAD - Istraživačka komisija protiv celnika nekadašnje "oslobodilacke vojske Kosova" Hasima Tacija, Ramusa Hajradinaja i Agima cekua, koju je pokrenuo Haski tribunal, jeste najbolja potvrda da su visemesecni napori Ministarstva pravde i Vlade Srbije urodili plodom i da je saradnja s ovim sudom zaista postala dvosmerna.

Siguran sam da će istraživački rezultati podizanjem optuznice i pitanje je dana kad će se oni naci Hague - izjavio je za "Glas" Vladan Batic, ministar pravde i lokalne samouprave u Vladi Srbije, povodom informacije da je Tribunal pokrenuo istraživanje protiv pomenuta tri lidera terorističke OVK.

Prema Baticevim rečima, uskoro će biti poznati rezultati analize DNK srpskih žrtava iz stratista u Glodjanu kod Decana i Klecki kod Djakovice. Za ove pogrome, podsetimo, najodgovorniji su upravo Ceku i Haradinaj, a ima indicija da je u zlodelima učestvovao i lider "OVK" Hasim Taci.

"Pored nasih napora, siguran sam da su i dogadjaji u SAD od 11. septembra doprineli da se odlucno kreće u borbu protiv terorista", rekao je Batic.

Stvoreni svi uslovi

Istraživački rezultati podizanjem optuznice protiv celnika "OVK" podrzalo je i Ministarstvo pravde i lokalne samouprave, koje je saopštilo da su zahvaljujući brojnim dokazima koje je dostavilo ovo Ministarstvo i omogućavanjem saslušanja brojnih svedoka, stvoreni uslovi za pokretanje istraživačke komisije. "Očekujemo da će se zapoceti istraživački proces okončati vrlo brzo podizanjem optuznice protiv albanskih terorista na Kosmetu, cime bi se onemogućilo njihovo ucesce u političkom životu i institucijama vlasti", navodi se u saopštenju.

Saopštenje republičkog Ministarstva pravde

ZADOVOLJSTVO ZBOG ISTRAŽE PROTIV CELNIKA OVK

Ministarstvo pravde i lokalne samouprave Srbije izrazilo je juce zadovoljstvo sto je Haski tribunal započeo istraživanje protiv celnika terorističke "Oslobodilacke vojske Kosova".

"To je najbolja potvrda da su visemesecni napori ministra pravde dr Vladana Batica, Ministarstva pravde i Vlade Republike Srbije, urodili plodom i da je saradnja republičkih vlasti i Haskog tribunala zaista postala dvosmerna", saopštilo je Ministarstvo.

"Ministarstvo pravde dostavilo je Tribunalu brojne dokaze, pismene izjave, fotografije, nalaze patologa i omogućilo neposredno saslušanje pred istražiteljima Tribunalu vise desetina svedoka uz pomoć Udržujućih porodica nestalih i kidnapovanih i na taj način omogućilo pokretanje istraživačke komisije".

U saopštenju se kaže da Ministarstvo očekuje da će zapoceti istraživački proces biti okončani vrlo brzo, podizanjem optuznice protiv albanskih terorista na Kosovu i Metohiji, pre svega celnika OVK Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja.

To bi onemogućilo njihovo ucesce u političkom životu i institucijama vlasti, sto je u skladu s Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i Sporazumom iz Rambujea, kaže se u saopštenju.

(Tanjug)

Advokat Vladimir Bozovic o "OVK" i Tribunalu

HAG BI USKORO MOGAO DA SE POZABAVI TERORISTIMA

BEOGRAD - Hapsenje jednog od komandanata jedinica "OVK" koje su tokom 1998. i 1999. godine delovale na području Vučitrnske opštine, Gani Imerija, samo je početak akcije Unmikove policije i Kfora koji su, izgleda, najzad odlucili da stanu na put albanskim teroristima. Advokat Vladimir Bozovic, član Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, rekao je za "Glas" da je ovo hapsenje rezultat saradnje koja je poslednjih meseci ostvarena između naseg pravosudja i Unmika.

- Zahtevali smo da sudjenja u sudovima na Kosmetu, u kojima se nalaze i medjunarodne sudije budu nepristrasna i da se zločinima ne prilazi selektivno. Nadamo se da će ovo signal s njihove strane da to prihvataju - kaže Bozovic.

Na Kosovu se suska da bi nekadasnjim liderima "OVK" i njihovim zločinima mogao da se pozabavi i Haski tribunal. Tim pre sto i sam Rugova najavljuje da će Savetu bezbednosti UN dostaviti dokumentaciju o boravku cecenskih terorista na Kosovu. U tom slučaju otkrice se i njihova veza sa "OVK". Sagovornik "Glasa" istice da su on i njegovi saradnici ostvarili dobru saradnju s tuzilastvom u Tribunalu.

- U poslednja dva-tri meseca prikupili smo veliki broj dokumenata i pronašli svedočke koji mogu da potvrde zločine albanskih terorista. Rezultat naseg rada je da imamo sklopljenu optuznicu protiv jednog, a uskoro ce biti gotova i protiv drugog pripadnika "OVK" - tvrdi nas sagovornik.

U interesu istrage Bozovic nije zeleo da kaze njihova imena, ali je na pitanje da li ce ih, ako budu članovi parlamenta stititi imunitet, odgovorio negativno.

- Nema nikakve smetnje da i eventualno kao članovi vlade budu isporuceni u Hag. Nadam se da će takav pristup, odnosno podizanje optuznica i sudjenje u Hagu i pripadnicima "OVK" odagnati sumnje da je Tribunal pristrasan - smatra Bozovic i dodaje da je genocid nad srpskim narodom vršen u prisustvu medjunarodnih snaga, kada je s Kosova i Metohije proterano oko 300.000 Srba.

Bozovic potom dodaje da je, kada je Tribunal u pitanju, neophodno hitno formirati državnu komisiju za saradnju s ovim medjunarodnim sudom, u koju bi usli i članovi Koordinacionog centra. Komisija bi se bavila ne samo zločinima na Kosovu i Metohiji, vec i slučajem Milosević, jer, naglasava Bozovic, treba braniti nacionalne interese.

Minut je do 12

- Ne smemo dozvoliti da nas svet, zbog slučaja Milosević, proglaši agresorima. Saradnja s Tribunalom je državno pitanje i treba sto pre shvatiti znacaj problema i ozbiljnije mu prici. Minut je do 12 i svako kasnjenje skupo ce nas kostati - upozorava Bozovic

Kfor zadovoljan pronalazenjem oružja

USPESNA AKCIJA "CELICNA SAKA" - KFOR UHAPSIO SEST OSOBA I ZAPLENIO ORUZJE

PRISTINA 2. decembra - Portparol Kfora Daz Sleiven ocenio je juče "jako uspesnom" prekjucerasnju akciju Kfora protiv ekstremista na Kosmetu i pronalazenu naoružanja, u okviru koje je uhapseno sest vlasnika nelegalnog naoružanja koji su zatim predati policiji UNMIK-a i zaplenjena izvesna kolicina naoružanja.

Oko 3.000 pripadnika misije NATO u Kosovu ucestvovalo je juče u potrazi za ilegalnim naoružanjem u svim delovima Pokrajine. Pronadjen je i zaplenjeno pet automatskih pusaka, 13 antitenkovskih mina, cetiri sacmara, 13 pistolja, 18 rucnih granata i oko 500 komada municije, rekao je portparol Kfora Daz Sleiven.

Komandant Kfora Marsel Valentin izjavio je da je cilj siroke operacije da se pokaze da Kfor sada ulazi u fleksibilniju fazu, koja uključuje veće pretrage.

Pogorsanje bezbednosne situacije na jugu Srbije i severu Kosova i Metohije

SRBI, NEALBANI I VOJSKA JUGOSLAVIJE PONOVO NA UDARU

Nis, 30. novembra

Situacija na jugu Srbije i severu Kosova i Metohije ponovo se komplikuje i veoma opasno pogorsava. Srbi i ostali nealbanski zivalj svakodnevno su na udaru pretnji i ucena i ugrozeni su do te mere da sadasnu situaciju procenjuju najgorom u poslednjih nekoliko godina. U isto vreme na severu Makedonije situacija se dodatno komplikuje, što sa "igrama" oko Vojske Jugoslavije posebno opterecuje i pogorsava ionako varljiv mir na ovom delu Balkana i Evrope.

Boraveci juče i danas u ovim krajevima sa komandom Treće armije i Pristinskog korpusa Vojske Jugoslavije uverili smo se u veliko nezadovoljstvo i strah medju pripadnicima srpskog naroda i drugog nealbanskog življa zbog delovanja terorističkih snaga koje sprecavaju realizaciju Kumanovskog sporazuma.

Novo gomilanje terorista

Na severu i severozapadu Makedonije ponovo se gomilaju znatne snage terorista. Vojska Jugoslavije raspolaže podacima da su jake terorističke snage, jacine brigade, sa Kosmetom prebacene u rejone Kumanova i Tetova. U okolini ovih makedonskih gradova ispoljena je poslednjih dana izvidjacka aktivnost terorista, a prelasci državne granice SRJ sa Makedonijom sve su masovniji. Neposredno pre izbora na Kosmetu, 17. novembra, ali i ovih dana, posebno 28. novembra, na Dan državnosti Albanije, izuzetno je pogorsana i bezbednost na Kosovu i Metohiji.

- U euforiji Albanaca, kakvu ne pamtim, oko ostvarenja "koraka" ka navodnoj samostalnosti Kosova, oko podizanja spomenika Skenderbegu u Pristini prethodnih dana bilo je masovnih okupljanja pripadnika albanske nacionalnosti u Pristini, pojacakog otkupa srpskih kuća i imanja, narocito u

Caglavici kod Pristine i sve jacih pritisaka na sve nas koji zivimo ovde. Uznemireni smo i bojim se da cemo izgubiti Kosovo, da smo ostavljeni sami, i ne znam sta da radimo jer sve je, ocigledno, manje onih koji se bore za drzavne interese Srbije i Jugoslavije na ovim prostorima. Pre tri dana pokusan je atentat na Radu Trajkovic, naseg jedinog predstavnika u PAVK-u, koji jasno govori da Siptari ne miruju i da nece mirovati, da nas Srbe nece ostaviti na miru - ispricao nam je Nebojsa Jovic iz Kosovske Mitrovice.

Na jugu nase republike Srbi i Vojska Jugoslavije pouzdano znaju da se u Kosovskom Pomoravlju, blizu Gnjilana, a uz Kopnenu zonu bezbednosti, takodje gomilaju jake teroristicke snage. Uz sve to "idu" i novi zahtevi Albanaca iz okoline Preseva i Bujanovca, za demilitarizaciju ovog područja, o cemu Dragisa Savic, iz Bujanovca, kaze:

- Sacinili smo peticiju, koju je potpisalo vise od 1.500 stanovnika ovog dela Srbije, u kojoj trazimo da vojska ostane i da nas cuva i brani. Uputili smo je drzavnom vrhu nase zemlje, kaj i mora da zna da se ovde dogadja. Sve je vise iseljavanja Srba i nealbanaca, sve je vise prodaje imanja i odlazaka, a nevidjeni pritisci ne prestaju. Nedavno je izvrsen napad na porodicu jednog Albana, koji je trebalo da bude pripadnik multietnicke policije, pre toga rucnim bacacima napadnuta je nasa policija, prosle noci postavljen je eksploziv u kontejner MUP-a, srecom bez tragicnih posledica. U medjuvremenu, od 20. novembra, svakodnevni su protesti Albanaca u Presevu, koji traže da se vojska iseli iz sadasnjih kasarni. Sta cemo da radimo kada se posle 15. aprila, kako je dogovoren sa Koordinacionim telom, vojska iseli iz Preseva. Albanci su prekjuce, povodom Dana drzavnosti Albanije, celo područje Preseva, Bujanovca, Trnovca i drugih mesta preplavili albanskim zastavama, sto je dodatno donelo uznemirenje kod svih nas. Oni izdaju proglose, najavljuju cak i ustank. Bez nase policije i nase vojske mi zaista nemamo sta da trazimo ovde.

Vojska ostaje, ili ne?

I medju pripadnicima Vojske Jugoslavije, o cemu ce poseban izvectaj ekipe iz Komande Treće armije VJ koja je ovih dana boravila na ovom području biti upucen Generalstabu i drzavnom vrhu SRJ, vrla veliko uznemirenje. Za pripadnike nase vojske, staresine i vojnike, koji su u Kopnenoj zoni bezbednosti, uz stalne provokacije siptarskih terorista, posebno je opterecenje ukupan odnos prema njima i vojnom vrhu, odnosno kontinuirano objavljuvanje informacija o zahtevima dela medjunarodne zajednice za smenu staresina VJ koji su branili nasu zemlju u vreme NATO agresije i sve cescih informacija o navodnoj komandnoj odgovornosti komandanata Treće armije i Pristinskog korpusa za navodne zločine na Kosmetu. Vojnici i stariesine u Kopnenoj zoni bezbednosti upoznali su pomocnika komandanta Treće armije VJ za moral pukovnika Zarka Kostica da "stalna i navodna anatema haske odgovornosti i krajnja nebriga prema zastiti profesionalnog integriteta vojske, koja je podnela najveci teret prethodnih godina na obezbedjenju mira na ovim prostorima", i te kako utice na ukupan moral i borbenu gotovost jedinica angazovanih na jugu Srbije.

Veoma tesko pada, isticu stariesine i vojnici Treće armije i Pristinskog korpusa, koji su u Kopnenoj zoni bezbednosti, i pasivnost drzavnih organa na ovakve napade, ali i uvrede i klevete i posebno "gazenje po zrtvama NATO agresije". Dok oni savesno i bez ikakvih dilema izvrsavaju sve svoje obaveze, jacaju napadi ne samo terorista, vec i dela medjunarodne zajednice koja sprovodi neke nove istrage o nekim navodnim zlocinima protiv onih ljudi, njihovih saboraca, koji su podneli najveci teret i krajnje profesionalno bili na braniku slobode i spremni su da to opet budu. Na udaru su ponovo oni isti ljudi koji su i 1998. i 1999, ali i prosle i ove godine, zivotima, na najvisem stepenu profesionalizma i ljudskosti, postujuci sva medjunarodna i domaca pravila i norme humanitarnog prava, branili i nasu zemlju i Evropu i svet od istog zla, od terorizma. Delovanje jedinica VJ i dalje ce biti u skladu sa postignutim dogovorom sa medjunarodnom zajednicom, istakli su stariesine i vojnici u razgovoru sa pomocnikom komandanta Treće armije za moral pukovnikom Zarkom Kosticem, ali i od naseg drzavnog vrha i te iste medjunarodne zajednice ocekuje se da sprece svako dalje negiranje svetle uloge pripadnika nase vojske u ocuvanju mira i bezbednosti u ovom delu Balkana, Evrope i sveta. Pitaju se hoce li i oni, sutradan, biti pozvani na odgovornost za ono sto sada rade na ocuvanju mira u ovom delu nase zemlje i Evrope.

Toma Todorovic

Eksplozija u selu Rajince

DIGNUTA U VAZDUH KUSICA ZA SMESTAJ POLICAJACA

Bujanovac, 30. novembra Sinoc oko 21 sat, nepoznati izvrsioci su eksplozivnom napravom velike razorne moci digli u vazduh kucicu koja je sluzila za smestaj pripadnika multietnicke policije, u selu Rajince, u presevskoj opstini.

Kako nam je saopstio Dragan Tomic, istrazni sudija Okrugnog suda u Vranju, koji je izvrsio uvidjaj - kucica je potpuno unistena, a njeni delovi bili su razbacani u krugu od oko 70 metara, sto govori da je rec o veoma snaznoj eksploziji. Srecom, zrtava nije bilo, jer su se policajci u to vreme nalazili na

redovnim zadacima u obilasku terena.

Mesto eksplozije obisli su clanovi Drzavnog koordinacionog tela za jug Srbije, kao i predstavnici Evropske posmatracke misije.

- Ovo je jos jedan u nizu teroristickih napada koji se dogodio u poslednje vreme na jugu Srbije, koji moze da dovede do destabilizacije situacije, koja je zahvaljujuci Koordinacionom telu i Nebojsi Covicu bila stabilna. Postignuti su visoki rezultati kad je rec o multietnickoj policiji i radu na terenu. Ne bi bilo dobro da se sada sve to anulira - kaze general-major Goran Radosavljevic, komandant zandarmerije. Po njegovim recima, albanski politicari na ovim prostorima morali bi da razgovaraju sa predstavnicima opstina i mesnih zajednica, jer bi trebalo da se svima stavi do znanja da policija vise nece moci da tolerise situaciju u kojoj terorizam uzima glavnu rec.

- Objekat koji je dignut u vazduh pripadao je i koristili su ga pripadnici multietnickne policije. Mi cemo danas postaviti novi objekat, pa ce multietnicki policajci nastaviti sa radom. Ali, ovo je jos jedan atak na sporazum, na dogovor postignut uz prisustvo predstavnika medjunarodne zajednice - istice general Radosavljevic. - Ovo je jos jedan pritisak na Albance koji su usli u multietnicku policiju, ali i na one koji vec sutra treba da krenu na obuku u okviru nove - trece grupe kursista za multietnickne policajce. Inace, sinocni dogadjaj kao da su najavlivali dogadjaji od prethodnog dana...

Povodom obelezavanja 28. novembra, nacionalnog praznika Republike Albanije, pojedini predstavnici albanske nacionalne zajednice su toga dana na nekoliko mesta u bujanovackoj i presevskoj opstini istakli albanske zastave. Nakon aktivnosti i neposrednih kontakata clanova Koordinacionog tela sa predstavnicima Albanaca, uz posredovanje predstavnika medjunarodne zajednice, zastave su uklonjene...

No, provokacije sa zastavama nisu bile i jedine toga dana.

Nekoliko rafala iz pesadijskog naoruzanja culo se na prostoru opstine Bujanovac. Pripadnici policije na bezbednosnom punktu "Dobrosin" culi su jedan pucanj iz pesadijskog naoruzanja iz pravca Kosova, u popodnevним satima, da bi se uvece sve to ponovilo sa vise kratkih rafala.

U isto vreme na položajima policije u selu Muhovac culi su se kraci rafali iz pesadijskog naoruzanja iz pravca sela Rogacica, Novo Selo i Karacevo, koja se nalaze u kosovskokamenickoj opštini.

Tri pucnja iz pesadijskog naoruzanja registrovana su i na položajima policije u rejonu sela Marovac, u opštini Medvedja, iz pravca visa Kitka i sela Cuja, u istoj opštini. Posledica po pripadnike policije nije bilo, kao i sinoc posle najnovijeg teroristickog akta.

Z. Matic

Posle teroristickog napada u selu Rajince

POSTAVLJENA NOVA KUCICA ZA SMESTAJ POLICAJACA

Bujanovac, 2. decembra (Tanjug)

Pripadnici multietnickne policije u selu Rajince, u opštini Presevo, dobili su novu kućicu za smestaj, umesto onog raznetog 29. novembra, u eksploziji koju su podmetnuli albanski teroristi, u kojoj samo srecom nije bilo zrtava, saopšteno je danas iz Pres-centra u Bujanovcu.

Taj teroristicki akt predstavlja jos jedan vid pritiska na Albance koji zele da se priključe multietnickoj policiji i ucestvuju u daljoj demokratizaciji regiona, ocenjuje se u saopštenju.

Preko bezbednosnog punkta Konculj u toku jucerasnjeg dana sa Kosmeta je uslo 1.285 ljudi, od kojih su 13 strani drzavljeni, kao i 508 vozila, dok je na Kosmet otislo 1.421 lice i 504 vozila, navodi se u saopštenju.

Popodne sa Srbima u pristinskom JU programu

TESKE SU SUDBINE KOSOVSKIE

Pristina, 28. novembra

Teske su sudbine kosovske. Mnogo su teze pred noc, onu pod punim mesecom, kada je sve bistro kao suza i sve jasno kao na dlanu, a, ipak, tesko k'o tmina.

Obasjani mesecinom u hladnoj novembarskoj noci ostavismo 156 kosovskih Srba, "blek voc" vojнике. Napustisimo teskobni prostor ispred zgrade bivseg naselja Ulpijana, zgrade kojoj su svi zaboravili i ulicu i broj. Poodavno ona je samo - "ona od bele fasadne cigle", sagradjena svojevremeno po JU programu, kada niko ni slutio nije da ce Srbi biti manjina i da ce biti pod danonocnim budnim okom marinaca, Skota i Iraca.

U toj zgradi od juna preklanjske godine do danas zive Srbi, od jedne do 80 godina. Jesenais je umro Velizar Dancetovic, najstariji zitelj ove srpske oaze. Imao je, vele, godinu vise od zene Danice koja ostade sama, a usla je u osmu deceniju. Najmladji su jednogodisnja Marija i nesto stariji Ognjen.

Po izlasku iz vozila UN, koje osim oznaka ne uliva nikakvu sigurnost i ne garantuje bezbednost ,zurno, ne odajuci nicim da smo Srbi, jos i novinari, kucamo na ulazna vrata "sigurnog tla" koje cuvaju

britanski vojnici i bez prestanka nadgledaju kamere. Unutra se ne moze. U zgradu ulaze samo oni koji su "uvek tu" ili najavljeni rodbina koja, kao sto to vec biva, uvek kasno stigne.

"Zabranjeni grad"

Naizgled obican novembarski dan. Na zidovima zgrade vec pocepani izborni plakati podsecaju da je prosao i 17. novembar. NJega, uzgred budi receno, vise niko i ne pominje. Prepricava se (najsvezije) ubistvo zene u Obilicu i kriticno stanje njenog muza Miroslavljevica.

Odjednom, gle slucajnosti ili ironije, poznata pevacka zvezda u svom stilu na radio-talasima "razgolicuje" svoju dusu, peva "Zabranjeni grad", u ovom zabranjenom gradu, u kome se zna ko je ko i ko je gde. Srbi su tu gde jesu. Prene nas nakratko sumorna svakodnevica ovih ljudi koji na klupama ispred zgrade cekaju vojnu pratrnu i razmenjuju jade. Uplakana Dobrila Petrovic, nekada stanarka zgrade broj dva sa stanom 33, na sestom spratu, u naselju Dardanija. Ona ceka da je vojnici Kfora vrate na novu, izbeglicku, adresu u Gracanici.

- Kada sam otisla, ostavila sam sve. I kljuc sam ostavila komsinici Albanki sa kojom sam 20 godina pila kafu. U mom stanu sada su drugi ljudi. Odoh, a oni - ne htelo da otvore. Zelela sam da udjem makar na tren, tek da me zelja mine. Kroz zatvorena vrata Albanac mi rece da mi daje 10.000 maraka, a stan je veci od 60 kvadrata. Bar da udjoh...

Ne zavrsi. Ostade da place Dobrila Petrovic, stezuci u ruci dva cegera. U njih je htela bar nesto od "prnja", kako rece, da pokupi, tek da bi ih za uspomenu cuvala.

Na pratrnu Kfora ceka i Radmila Popovic izbegla u Caglavicu. Ravno tri decenije, prica, zivela je u trećem stambenom bloku, "tamo iza 'Lepe Brene'. Znate?", pita nas. Klimamo glavom. Ne progovaramo.

- Pustio me Albanac unutra da udjem. Pokupih nesto stvari za sina. U leto '99. iz svog stana izbegoh. Danas, kada predjoh svoj prag, ucini mi se dusu ispustih, u dahu izgovara. Veli, prodala bi stan. Ali, onaj tamo kaze - od nule da pocnemo!? To je, dete moje, ono koliko ti dam. I pozuri, transporter je pristigao.

- Ej! - dopre do nas. "Iz 'Politike' ste? Iz novina? Onih sto ih cita moj otac. Da, bas tih sto ih cita tvoj otac. Cuo se smeh, tu, ispred zgrade JU programa.

- E, hocu da pricam. Obradovace se otac kada bude citao. Ne, ne mora slika. Zna on kako mu sin izgleda. Opet smeh. Momak ciji otac dan pocinje "Politikom" jeste Ivan Milovanovic, student Pristinskog univerziteta, sada Fakulteta u Vranju. Rodjen je u Kragujevcu. Veli, dosao je da studira, zaratilo se, a on nazad u Srbiju. Kada je prosao rat, cuo je, potrebnii prevodioci. On - ponovo nazad.

- Plase se roditelji, nego sta. Kada se ponekad cujemo, samo placu i zovu me nazad. Ali ja, sta cu, sebican sam. Evo, javno to priznajem.

Smeh. I, opet, smeh.

Zaboravljeni od svih

Priga momak ciji otac cita "Politiku" da je doveo i Predraga da prica za novine. Predrag kaze da mu je Pavkovic bio prvi komisija.

- Koji Pavkovic? - pitamo.

- Pa onaj, sa prvog sprata, gde su sada Britanci, radi boljeg osmatranja, kazu.

Jedva rascistismo o kom Pavkovicu je rec.

"Generala, sestro, generala".

Odjednom nam padose na pamet sve one stolice od ruzinog drveta, komode od abonosa, podno i zidno grejanje.

- Ti stvarno ne verujes? Znas kako. On je otisao, a posto je moj otac vojni penzioner ostade, i majka i ja sa njim. Prvo nas oterali iz Slovenije, pa iz Hrvatske. I gde da nas posalju? Pa, na Kosovo. Ovde puce.

Prezivesmo i to. Ali, sada je mnogo tesko. Kao u kavezu smo. Prezivljavamo dan za danom. Vidis, stegla zima, rece. Neko ima sporet, neko nesto drva da lozi, a neko lozi kartone i novine ako ih nadje. Zivimo bedno. Zapisi to", odjuri Pavkovicev komsija i ponovo dobaci "stvarno smo ziveli vrata uz vrata, ali on je na nas zaboravio".

Malo je vremena, a prica na pretek... Srecemo Miru Filipovic, seta pekinezera. Tu, ispred zgrade, gde vec kosti mrznu, zaticemo i devojku koju "celo Kosovo i pola Srbije zna", nece ni pod inicijalima u novine. Samo veli - radi u SOS centru u Pristini na liniji za Srbe. "Svi znaju broj 038/549-941" - kaze nasa sagovornica. Veli, zice su svakoga dana usijane. Srbima treba hleba i ogreva im treba. A najvise im treba - slobode.

Prilazi nam i Vasilije Aritonovic, a vec krecemo i nemamo vremena za razgovor. Objasnjava nam u hodu da su u prizemlju zgrade pekara, ambulanta, informativni centar i kafic. Sve to drze ljudi. Nisu Srbci.

Biljana Radomirovic

KONACNI OBRACUN S TERORIZMOM

CIA locirala skloniste svetskog teroriste broj jedan

BIN LADEN U BUNKERU

Da li istocni Avganistan i planinski prevoj Tora-Bora krije podzemno skloniste Osame bin Laden? Iz Vasingtona stizu vesti da su americki satelitski sistemi izvidjanja locirali mesto boravka svetskog teroriste broj jedan upravo u okolini prevoja Tora-Bora južno od grada Dzalalabada.

Radi se, navodno, o celom podzemnom kompleksu koji je gradjen nekoliko godina, a kojeg je finansirao Osama bin Laden. Lokacija podzemnog bunkera diktirana je i rasporedom plemena, jer Pastuni, medju kojima talibani imaju najvise pristalica, zive u tom delu Avganistana, ali i s druge strane granice susednog Pakistana.

Utvrđenje u pecini

Osama bin Laden samo je iskoristio tamosnji splet podzemnih hodnika i pecina ugradjujuci u sve to armirani beton s temeljima od 70 cm, plutogumu, kao i nekakvu specijalnu mast. Naime, avganistska zemlja je u tom području vrlo tvrda, na samoj povrsini rastresita i prasnjava, ali je u dubini kao beton. Na pojedinim mestima izvodjaci gradjevinskih radova morali su da kopaju i do 15 metara kako bi dobili cistu visinu zidova u pecinama. Plafoni u njima sastavljeni su iz vise slojeva: prvo bi se postavila betonska ploca debljine 70 cm, zatim je dolazio sloj zemlje, pa opet betonska ploca i tako sve do debljine od dva metra.

Izmedju pecina, posebno u hodniku koji vodi ka centralnoj prostoriji Bin Ladenovog bunkera, su celicna pokretna vrata s ojacanim betonskim zidom. Glavni ulaz nadovezuje se na prostoriju za identifikaciju i sobu za dekontaminaciju. Na prvom podzemnom spratu Bin Laden ima salu za sastanke, nekoliko kancelarija i spavacih soba i komunikacioni centar. Drugi sprat je rezervisan za njegove cuvare, skladista i sanitарne cvorove. Na najnizoj razini celog kompleksa su generator električne energije, cisterne za vodu i uređaji za prociscavanje vazduha.

Kompleks vredan 40 miliona dolara

Kompleks podzemnog bunkera je na temeljima koji imaju udubine punjene vodom i izdubljenja na podlozi od tvrde gume za apsorbovanje udara od specijalnih američkih tzv. "tektonskih" bombi od sedam tona eksploziva.

U ovakvom sklonistu Osama bin Laden i njegovi teroristi iz Al Kaede mogu da zive oko tri meseca. Istina, ne u nekakvom luksuzu, ali na raspolaganju im je cak i jedan bazen za plivanje, otprilike 15 puta osam metara. Iz tog bazena, pod vodom moze da se cuje i muzika iz specijalnih "vodenih orgulja", koje je projektovala jedna firma iz Saudijske Arabije. Inace, ceo kompleks kostao je oko 40 miliona dolara, a gradili su ga inzenjeri i gradjevinci iz Saudijske Arabije sa strucnim konsultacijama nekih zapadnoevropskih firmi.

Amerikanci su lokaciju otkrili tako sto su sateliti iz svemira precizno odredili otvore za ventilaciju celog podzemnog kompleksa.

Miroslav Lazanski

Bin Laden na meti marinaca

PROGONJENA ZVER

Teski mornaricki helikopteri "cinuk" prebacili su u okolinu grada Kandahara tri cete marinaca, koji su u nocnom jurisu zauzeli aerodrom i pistu dugu 3.200 metara, stvorivsi tako mostobran za dodatno upucivanje marinaca. Time su Amerikanci i zvanicno "sisli na zemlju" u Avganistan. Aerodrom u Kandaharu bio im je vazan zato sto je najbolji, a osim toga sam grad je i glavno uporiste talibana.

Krug oko Osame bin Adena tako je sve manji, talibanim preostaje samo odlazak u planine i eventualno nastavak gerilskog rata. Zauzimanjem aerodroma u Kandaharu, Osama bin Laden vise nema nijednu betonsku poletno-sletnu pistu odakle bi, eventualno, avionom pobegao iz Avganistana.

Tih obozavaoci

Osama bin Muhamed bin Avad bin Laden, diplomirani ekonomista, zivi sada u pecinama, nocu se prebacuje na konju s jednog mesta na drugo, izbegava da koristi Dzipove i automobile, jer je svestan da americki izvidjacki svemirski sateliti odmah registruju toplotu automobilskog motora u pokretu. Bin Laden je sada progona jena zver, ali pri sebi uvek ima nekoliko miliona dolara u sitnim apoenima da bi platio cuvare koji ga obezbedjuju.

Visok, mrsav, s prodornim smedjim ocima i neugodnim piskutavim, nesigurnim, glasom hrani se kozjim sirom i mlekom s malo rize uz obavezan zeleni avganski caj. Obozava fudbal i jahanje, iako je sve redje na konju, jer ima jake bolove u ledjima. Govori engleski, obozava knjige Toma Klansija, jednostavan je, skroman i stidljiv, uljudan i pristojan. Nadimci su mu Princ, Emir i Direktor. Na Zapadu ga sad zovu Antikrist, Princ tame i Kralj terora. Treći mesec vec ne silazi s naslovnih stranica svetskih listova i udarnih TV vesti. Da li je, dakle, Bin Laden vec dobio svoj rat protiv Amerike? Da li je "binladenizam" nova ideologija u siromasnim slojevima islamskog sveta?

Bin Laden je teroristicki lider bez drzave, ali s potencijalno vecim brojem "tihih obozavalaca" u mnogim islamskim zemljama. Iako su se upravo u tom delu sveta cule kritike na njegov racun, ipak, do sada ni iranski ajatolasi, ni veliki muftija kairski, niti njegov jerusalimski kolega nisu prognali Bin Adena iz nebeskog carstva kao neprijatelja islama. Nema nikakve fatve protiv njega. Samo je nekolicina najvisih islamskih duhovnika osudila Bin Adena kao bogohulnika, ali vecina njih u dobrim je odnosima sa aktuelnim vladama koje strahuju od izbijanja islamistickih nereda i pobuna. Hoce li eventualno hvatanje, ili smrt Bin Adena stvoriti od njega islamskog idola? Da li bi hapsenje Bin Adena i njegovo sudjenje ubrzalo stvaranje legende o njemu i povecalo bes radikalnih islamista prema Zapadu?

Ako ga americki marinci ubiju, on bi mogao da postane mucenik za sve radikalne islamisticke i teroristicke grupe. Ako ostane ziv, nastavice sa smrtonosnim teroristickim akcijama. Sta god da se dogodi, i jedna i druga opcija predstavlja pobedu Bin Adena i moguce probleme za Zapad.

Sudar civilizacija

Dok su se udarne jedinice americkih marinaca iskrcavale blizu aerodroma u Kandaharu na desantnom brodu "Peleliu" pripadnici americke cetvrte grupe za psiholoske operacije razradjivali su moto njihovog delovanja u Avganistanu: "Ubediti, izmeniti i uticati". Istovremeno, americki transportni avioni bacali su letke nad teritorijom Avganistana u kojima se na jezicima avganistanskih plemena trazi da stanovnistvo odbaci talibane i Osamu bin Adenu. U medjuvremenu, Glas Amerike emituje svoje emisije na pastu jeziku dovodeći do ludila talibanske lidere, jer oko 70 odsto stanovnistva Avganistana redovno slusa program Glasa Amerike. Tezna da se dopre do svesti "kolebljivih i neutralnih" u Avganistanu samo je jedan aspekt americkog propagandnog nastojanja da se Bin Aden prikaze kao lud, izolovan i egoistican, i da se lov na njega odvoji od odnosa Zapada prema islamskim zemljama. Bin Aden i njegovi teroristi iz Al Kaide dobro su koristili televiziju Al dzaziru, sto je Belu Kucu dovelo u situaciju da ultimativno zatrazi od velikih americkih TV stanica da "skinu Bin Adena s TV ekrana". "Ne mozete dati isti prostor, vreme i znacaj jednom krvavom ludaku koji zeli samo da ubija neduzne Amerikance kao sto dajete predsedniku SAD", rekla je Kondoliza Rajs, savetnik za nacionalnu bezbednost predsednika Dzordza Busa, sefovima americkih medija. Vecina americkih urednika je prihvatala ovu sugestiju, voditelj Si-Bi-Esa Den Raden smesta je patriotski ponudio da stupi u vojsku kako bi se borio protiv terorista.

Mozda je Bin Aden upravo to i zeleo, mozda je to scenario koji je upravo on zamislio: Amerika i islam u epskom sudaru civilizacija, siromasni i frustrirani muslimani koji ne veruju ni svojim liderima, a kako bi tek onda njihovim zapadnim prijateljima?

Dok Osama bin Aden u gluvo doba noci jezdi konjem avganistanskim gudurama, ili spava u nekoj od svojih pecina, a americki marinci se batrgaju da ga pronadju, da li je on zapravo vec dobio svoj prljavi rat?

Miroslav Lazanski

